

Ma minden előfizetőnk egy teljes kötet regényt kap ajándékba!

debreceni

SZERDA, 1933 OKTÓBER 25. XXXI. ÉVFOLYAM 243. SZAM.

10 FILLER

független Újság

politikai napilap

Benes szerint a revízió egyértelmű a háborúval

A kisantant teljes blokád alá helyezi Ausztriát,
ha visszahoznák a Habsburgokat

London, október 24. A News Chronicle keddi reggeli száma feltűnő nyilatkozatot közöl Benes csehszlovák külügyminisztertől.

A csehszlovák külügyminiszter mindekelőtt „régimárai” beszélt s azt mondotta, hogy a középeurópai kérdés legideálisabb megoldása az lenne, ha gazdasági unió jönne létre Prágától Athénig. Miután azonban ez a terve keresztülvihetetlennek bizonyult, arra irányítja minden igyekezetét, hogy zárt gazdasági egységet csináljon a legközelebbi években Romániából, Jugoszláviából és Csehországból.

Benes ezután Magyarország és Csehország viszonyáról beszélt s kijelentette, hogy a két állam

között „egyéltalan nincs jóviszony”.

Ennek oka szerinte abban rejlik, hogy a magyarokat sokkal nagyobb keserűség tölti el a csehekkel szemben, mint a kisantant bármelyik más államával szemben. A békeszerződések revízióját Benes kereken visszautasította azzal a különösen hangzó indoklással, hogy ilyen revízió csak egy-két évvel a világháború befejezése után lett volna elképzelhető, most már azonban nem.

Benes szerint a revíziót első sorban „a magyar propaganda módszerei” tették lehetetlenné, mert „ezek a módszerek olyan izgalmat keltettek Csehországban, hogy most már az egész ország

elutasítja a revízió gondolatát”.

Minden kísérlet, amely Csehország jelenlegi határainak megváltoztatására irányul, Benes szerint egyértelmű a háborúval.

Nyilatkozott Benes az Anschluss kérdéséről is. Ha Ausztria csatlakozni próbálna Németországhoz, a cseh kormány a Népszövetség révén azonnal felszólítja Franciaországot és Angliát, hogy kezdjenek akciót Ausztria ellen. Ebből az akcióból természetesen Csehország is kiveszi a részét. Abban az esetben viszont, ha Ausztria megkísérelné a Habsburg-monarchia visszaállítását, a kisantant teljes blokád alá helyezné Ausztriát.

Nem türhetjük tovább, hogy az utódállamok földje a magyarság kinzókamrája legyen

A magyar parlament élesen tiltakozott a csehek
magyartipró becstelensége ellen

A parlament őszi ülészaka megkezdődött. Almásy László elnök megnyitotta az ülést, majd a Ház tagjainak tomboló éljenzése mellett üdvözölte a diplomata-pályában megjelent magyarbarát angol képviselőket.

Néhány törvényjavaslat benyújtása után

Eckhardt Tibor az egész ellenzék nevében tiltakozik a csehországi magyar-üldözések ellen. A csehszlovák demokrácia levette álarcát és megjelent úgy, amint az mindig is óhaja volt, elnyomóként a saját kisebbségével szemben. A cseh kormány saját törvényeit sem tartja tiszteletben akkor, amikor Kassán, a magyar szabadság és függetlenség megszentelt földjén azon a címen, hogy a legutóbbi hamisítás alapján 18%-ban alapították meg a magyar nemzetiség arányszámát, megvonta a magyaroktól a magyar nyelv használatát. A cseh kormány saját törvényei szerint is csak akkor volna módja arra, ha a magyarul beszélők számáránya 20% alá szűlyedne, már pedig saját statisztikája szerint is Kassán a magyarul beszélők száma 39%.

A kormány ne csak változatlanul, de fokozott erővel tartson ki a magyar békepolikának egyetlen

célkitűzése, a revízió mellett. A magyar kormány emellett petíciót intézzen a Népszövetséghez, érélyes jegyzékben kérje a Népszövetséget, hogy teljesítse az eddig elhanyagolt kötelezettségeit.

Mennyire más volna a Népszövetség tekintélye, ha az elmúlt években elsetett volna a kisebbségekkel szemben vállalt kötelezettségeknek. Nem lenne oly könnyű dolog kilépni a Népszövetségből, ha az mindenki által tisztelt és becsült fórum lenne. A magyar képviselők sohasem követték a szélsőségek politikáját, a nemzetközi békétlenségnek soha tápot nem adtak, de 11 év elteltével elérkeztek a türelem végső határához.

Gyakran szakította félbe helyeslés és éljenzés Eckhardt Tibor szavát. A szónok ezután azt indokolta, hogy miért nem fogadja el az elnök napirendi indítványát.

A Gömbös-kormány működése óta elmúlt egy év bővelkedett az ígéretekben, de szegény volt a jó cselekedetekben.

A jószándékot nem akarja elvitatni a kormánytól, de hiányzanak az eredmények.

Miért nem lehetett pl. már egy év-

vel ezelőtt betérjeszteni a gazdaság rendezéséről szóló törvényt? Miért nem oldotta meg a kormány a természetvédelmi kérdést? Nincs megoldva az államháztartás kiegyensúlyozottsága sem.

Pártja az ország mai csonkított helyzetében minden konkrét esetben konkrét javaslattal jön a Ház elé s vállalja a felelősséget pozitív irányban, hogy megmutassa a kivezető utat. Eckhardt Tibor követelte, hogy a Ház holnap is tartson ülést s napirendre tűzze ki a legsürgősebb gazdasági intézkedések tárgyalását.

Kenéz Béla nagy figyelem között beszélt a csehek erőszakos magyartipró politikája ellen. A nemzeti egység pártjának megbízásából beszél, de azt hiszi, hogy az egységes magyar nemzeti közvélemény nevében is szót emel, amikor tiltakozását fejezi ki az elszakított területeken élő magyarság ellen indított hajsza miatt és amikor komoly figyelmeztetést fordul a Népszövetség elé.

Az utódállamok államiségát a fő hatalmak annak idején azzal a feltétellel vették tudomásul, hogy az

(Folytatása a második oldalon.)

Köszönet

Nini, a bolha köhög... — illetőleg Benes fenyegetőzik. Benes mester szerint Csehország jelenlegi határainak megváltoztatása egyértelmű volna a háborúval. Erre a cseh kardcsörtetésre csak azt felelhetjük, hogy — nono. Mert az rendben volna, ha Benesék csak lapelkobzásokkal, bebörtönzésekkel, jogtiprásokkal és hasonló gazságokkal fenyegetnék a védtelen kisebbségeket. Ehez értenek. De háború? Pardon, Benes ur, nincs valami tévedés a dologban? Ahogy a történelmet ismerjük, az ön nácija véletlenül sosem dicsekedhetett valami különös harci erényekkel. Sőt. S ha éppen a legutóbbi háborúra próbálunk visszaemlékezni, ez sem elevenít meg előttünk olyan hősi tetteket, amelyek a cseh katonai becsület előnyére válnak volna. Ha jól emlékszünk: 1914-től 1918-ig a régi monarchia dédelgetett csehei egymás után követték el az árulásokat. Csálás, hazugság, árulás — ez volt a cseh vitéség három alappillére. S mikor az áruló cseheink például megalakították Oroszországban a légiónjukat, nem siettek vissza a frontra, hogy szemtől-szembe küzdjenek ellenünk, hanem nyakig felfegyverkezve hajtóvadászatot rendeztek az ország belsejében a védtelen magyar hadifoglyok ellen és tízezerszámba mészárolták le a szerencsétleneket. No és a háború után mit csináltak az új hazájukban, Csehszlovákiában? 1919-ben Kun Béla szedett-vedett bolsevik bandája úgy megkergette a „honfoglaló” cseh armádiát, hogy gyorsvonaton sem lehetett Giskra martalócainak dicső utódait utólni.

Ilyen történelmi előzmények után legalább is kissé komikus, amikor Benes a kardot csörteti. Ne feledjük el, hogy Csehország 14 millió lakosából csak 6 millió a cseh, 8 millió pedig a magyar, tót, német, ruthén, lengyel, akik úgy szeretik az új hazájukat, mint a hideglelést. A 6 millió csehnek tejjel-mézszel folyó Kánaán az az ország, de a 8 millió nem csehnek börtön, nyomorúság és szenvedés. Mit gondol hát Benes Ede, hogy egy háború esetén miként szuperálna az a hadsereg, amellyel akkor se mehette sokra, ha minden tagja valódi cseh volna s különösen nem megy sokra a mai helyzet mellett, amikor minden egyes gyáva cseh bakára másfél olyan baka jut, aki ugyan a Benesék uniformisát viseli, de a zubbonyon belül mindennek inkább nevezhető, mint olyan hősnek, aki hajlandó meghalni Massarykéék összefogott, összelopott, felemás országáért. Ha ezek a „muszáj-cseh” katonák egyszer puskát, ágyut kapnak, amivel löni és lehet, kiderül majd egy-kettőre, hogy azzal a puskával és ágyúval nemcsak Pest, hanem Prága felé is lehet célozni.

Igy áll a bál, tisztelt Benes uram s éppen ezért halkán megsegjük a füllébe, hogy ha máskor is háborúval akar fenyegetőzni, akkor előbb jól kösse fel ama bizonyos diszkrét fehérműjét s ha már

Izlelje meg "SPECIÁL,"

TRAPPISTÁNKAT

amely igazán kiváló

Kontsek Géza

k. r. t.

alaposan felkötötte, akkor arra is ügyeljen, hogy — ősi cseh szokás szerint — ne kelljen már az első puskalövés után villámgyorsan kicserélni...

Mihalovits Jenő
kormányfőtanácsos lett

Budapest, október 24. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Mihalovits Jenő debreceni gyógyszerésznek, a Magyarországi Gyógyszerészegyesület társelnökének közhasznú érdemes tevékenysége elismerésül a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Mihalovits Jenő magas kitüntetése bizonyára Debrecen társadalmának legszélesebb rétegeiben ószinte örömet és meglepetést fog kelteni. A kormányzó ki kegy valóban arra érdemes embert ért Mihalovits Jenő személyében, aki Debrecennek egyik legtisztelendőbb, legkiválóbb polgára s a gyógyszerész szakmának országsszerte egyik legkimagaslóbb vezéregyénisége. Egy hosszú, munkás és sikeres élet áll Mihalovits Jenő megett, aki mindig szívesen megvonulva dolgozott hivatásának felállítására, de tudott dolgozni és álmodni a köztér is valahányszor sor került rá. A méltányos cím Mihalovits Jenő neve előtt nem üres dísz, hanem élő valóság, mert a kitüntetett férfiú valóban méltóságteljes egyéniség, akit nem a cím emel magasra, hanem ő ad fényt és meletet ennek a címnek. A gratulációk seregében a Független Ujság szerkesztősége ezúton fejezi ki bensőséges jókívánságait Mihalovits Jenőnek.

Hét gyermeket szült
egy angol asszony

London, október 24. Georgetownban egy Perezné nevű asszony hét egészséges fiúgyermeknek adott életet. Az anya és csecsemők jól érzik magukat.

A ROMÁN
CIGÁNYKONGRESSZUS

Bukarestből jelentik: A cigányok kongresszusán, amelyet azért hívtak össze, hogy meghallgassák a cigányság kívánságait, mintegy tízezer cigány vett részt. Lazarica cigánykirály közölte a kongresszussal, hogy a kormány rendezni akarja ügyeiket, de kötelesek letelepedni. A közlést lehangoltsággal fogadták. Igen ügyes, diplomatikus ellenkivánságokkal álltak elő. Követelik a hipnotizőrök, médiumok, jósök és jósnők működésének betiltását — ha azok nem cigányok; Bukarest uccáin, jótékonyági bálokon és ünnepélyeken csak cigányok árulhassanak virágot, a lókupeckedés érdekében csökkentsék a rádiózenét. A belügyminisztérium jóindulattal fogadta a lehetetlen követeléseket —, mert megformulázásuk rokonszenves stílusban történt.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hírdetése mindig eredményesek!

(Folytatás az első oldalról.)

utódállamok különböző szerződéseiben kötelezettséget vállaltak a kisebbségi polgárok jogegyenlősége, nyelvi, kulturális és gazdasági szabadsága tekintetében. Ezek a szerződések tehát az utódállamokra nézve alkotmánylevelek. Ennek ellenére 15 éven át úgy bántak testvéreinkkel, mint hogyha ezek a kötelezettségek csak papírra szólnának.

Az állampolgárság elköszása, a kiutasítások, a kisebbségi iskoláztatás lehetetlenné tétele, a gyűlölet, amellyel az államhatalom ezeken a területeken a magyarság iránt viselkedett, mind a magyarságot pusztításra szolgáló eszköz, éppen úgy, mint a földreform csak arra volt jó náluk, hogy többmillió holdat vegyenek el a magyaroktól és a magyar egyházaktól. Behatón foglalkozott ezután az utódállamok részéről folytatott és a magyarság erejét sorvasztó gazdasági és politikai intézkedésekről.

kai intézkedésekről.

Az egyik legerőszakosabb eszköze az utódállamoknak az úgynevezett népelemzés, melynek segítségével az idegenhangzású nevek vizsgálóját nem számítják pl. a magyarok közé.

Kíváncsi, hogy vajon a cseh statisztikai hivatal vezetőjét milyen nemzetiséghez számította a cseh közigazgatás, amikor annak becsületes német neve Auerham. Felhívta a figyelmet arra a törvényjavaslatra, amelyet legutóbb nyújtottak be a cseh képviselőházban és lehetővé teszi ez, hogy a cseh kormány a neki nem tetsző pártokat, egyesületeket és lapokat bármikor megszüntessen, illetőleg betilthasson. Nem tűrhetjük — mondotta beszéde végén —, hogy az utódállamok földje a magyarság kizsákmárja legyen. (Általános helyeslés a Ház minden oldalán.) Szót emelünk a Népszövetséghez, vessen véget ennek a kétszínű és vég-

— Gyomor- és hasbántalmak, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szívzorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség sok esetben megszűnnek azáltal, hogy a beteg naponként reggel éhgyomorra megiszik egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

zetes játéknak, az adott szó megazegésének. Tiszteesség nélkül nincs béke s államot fentartani csak tisztességgel s igazsággal lehet. (Ugy van, úgy van, a Ház minden oldalán.)

A Ház ezután nagy többséggel az elnök napirendi indítványát fogadta el. Végül a különböző miniszteri írásbeli válaszokat olvasták fel a korábban előterjesztett interpellációkra. A Ház a választ tudomásul vette s ezzel az ülés negyed nyolc után véget ért.

Szeged már megmozdult az egyetem-
csönkítő kormánytervvel szemben

Kedden a tanárok nem tartottak előadást, az ifjuság pedig méltóságteljes tüntetést rendezett — Isten kezében vagyunk mindnyájan, fiuk — mondotta a polgármester a diákküldöttségnek

Szeged, október 24. A szegedi egyetem ifjusága ma reggel két irányú spon-tán tüntetést rendezett. Reggel 9 órakor az egyes fakultásokat végigjárta Schilinger József, a bajtársi egyesületek vezérségi tagja és arra kérte az egyes előadó professzorokat, hogy

ne tartsák meg előadásukat, mert az ifjuság tüntetni akar az egyetemi reformban tervezett egyetemcsönkítés ellen, másrészt pedig a cseh Vasa Prihoda ellen, akinek hangversenyt szombatra hirdették meg.

Az egyetemi tanárok teljesítették az előterjesztett kívánságokat és

9 órától kezdve nem tartották meg előadásukat.

Az egyetem előtt az ifjuság összegyűlt és azután több csoportra oszolva végigjárta a várost. Az egyes üzletekben elhelyezett Prihoda-plakátokat leszaggatta, vagy el-kérte és ugyancsak összeszedte a kirakatokban talált Prihoda-arcsképeket, amelyeket a plakátokkal együtt az egyetem épülete előtt

maglány elégettek.

Egy kereskedő vonakodott az egyetemi ifjak követelésének eleget tenni, mire az ifjuság küldöttsége közölte vele, hogy

ha öt percen belül nem kapják meg a Prihoda-arcképet, nem vállalnak felelősséget a kirakat épségéért.

Erre a kereskedő átadta a fényképet. Az egyetemi ifjuság vezetősége elhatározta, hogy ha a szombatra hirdetett Prihoda-koncertet meg akarják tartani, az egyetemi ifjuság azt megakadályozza.

A másik tüntetés tíz órakor kezdődött az egyetem épülete előtt. Az egyetem ifjusága

méltóságteljes demonstrációt rendezett az egyetemcsönkítés terve ellen.

Az egybegyűlt ifjuság nevében Mezei Béla orvostanhallgató Veress Elemér orvostudományi doktor előtt tiltakozott a szegedi egyetem megcsönkítése ellen és kérte, hogy a dékán közölje az illetékes tényezőkkel, hogy

a csönkítés tervével szemben az ifjuság egy emberként áll a tanári kar és Szeged város vezetősége mögött.

Veress Elemér dékán együttérzéséről biztosította az ifjuságot, kifejezést adott annak a reményének, hogy pár napon belül megnyugtató választ kapnak Budapestről és az egyetem megcsönkítésára mégsem kerül sor.

Az egyetemi ifjuság ezután zárt sorokban felvonult a városháza elé. A polgármestert itt öttagú küldöttség kereste fel, amely biztosította arról, hogy az egyetemi ifjuság mindig mögötte fog állni.

Somogyi Szilveszter dr. polgármester válaszában a többi között ezeket mondta:

— Nem hiszem, hogy a kultuszminiszter ur magára vegye az egyetemcsönkítő miniszter nevet. A szegedi egyetem tulajdonképpen nem is szegedi, hanem kolozsvári. Hatvannégy esztendeje áll fenn. Nem beszéllek a többi egyetem ellen, de meg akarom akadályozni az igazságtalanságot, amelyet Szegeddel szemben akarnak elkövetni.

Ha megcsönkítják a szegedi egyetemet, az annyit jelent, hogy ököllel vágnak arcunkba és megaláznak minket.

— Nem tudok mást mondani, fiuk, Is-

ten kezében vagyunk mindnyájan.

Miután a polgármester választ a küldöttség közölte a városháza előtt néma csendben várakozó egyetemi hallgatók tömegével, az ifjuság rendben szétoszlott.

Egyébként arról értesülünk, hogy már a legközelebbi napokban

több ezer főnyi küldöttség különvonaton Budapestre megy, hogy alkuszáljon az egyetem megcsönkítése ellen.

Amennyiben az egyetemi reform mellett a kultuszminiszter továbbra is kitart, a szegedi egyetemi ifjuság egyhetes tanulmányi sztrájkjal szándékozik tiltakozni a kormány elhatározása ellen.

Debreceniek
a postások céllövőversenyén

Budapest, október 24. A postás sportegyesület országos nyílt céllövőversenyt rendezett, amelynek minden számában számos versenyző vett részt. Az egységes táblára való csapatversenyben a debreceni vasutas sportklub lett a harmadik. Az egységes táblára való egyéni versenyben Fehér Lajos (Debrecen) 547 ponttal a tizedik lett.

Gömbös Rodostóban

Sztambul, október 24. Gömbös Gyula és Kánya Kálmán Kemál pasa luxuszachtján ma Rodostóba érkeztek, ahol a hatóságok ünnepélyes keretek közt fogadták a magyar államférfiakat. Ugyancsak kedden érkezett Rodostóba az a különvonat, amely 400 magyar zarándokot vitt Rákóczi fejedelem egykori menedékhelyére.

Gömbös szerdán továbbindul és csütörtökön érkezik Szófiába, ahol beható tárgyalást kezd majd Muszanov bolgár miniszterelnökkel.

ALLÁST KERESŐK LEGBIZTOSABBAN JUTNAK MUNKÁHOZ, HA LAPUNKBAN HIRDETNEK! 50 FILLÉRERT KÉT LAPBAN JELENIK MEG APRÓHIRDETÉSE, HA NALUNK ADJA FEL.

Ün is

győződjön meg, hogy

A láthatatlan gárda

a legnagyobb, a legizgalmasabb kémdráma, melyet eddig alkottak.

Vigszínház

Bemutató kezdete: 5, 7, 9 órakor.

Ma, szerdán délelőtt a Független Ujság minden előfizetőjének lakására kézbesítjük Innocent Ernőnek a „Bilincsek éneke” című szenzációs regényét

Bejelentettük már, hogy a Független Ujság az eddigénél is szorosabban kívánja fűzni azokat a szájakat, amelyek előfizetőinek nagy táborához fűzők s ezért mártól kezdve minden héten egy-egy teljes kötet művészi, szórakoztató, eredeti regényt ajándékozunk minden előfizetőnknek. Természetes, hogy

ez a szinte páratlanul álló ajándékakciók súlyos anyagi áldozatokba kerül, azonban úgy érezzük, hogy mindenáron meg kell hálálnunk azt a meleg, őszinte ragaszkodást, amelyet előfizetői törzsgárdánk a Független Ujság iránt tanúsít.

És ha már meg akarjuk örvendeztetni

legműségesebb olvasóinkat, az előfizetőinket, mit adhatnánk szebbet és jobbat, mint olyan irodalmi műveket, amelyeknek szerzői között a modern magyar irodalom legismertebb nevei szerepelnek.

A jó könyvet mindenki szívesen olvassa!

— ez a jelszó az ajándékkakciók alapja s reméljük, hogy a pompás, izgalmas regények minden héten igazi szórakozást nyújtanak majd a Független Ujság előfizetőinek.

Első ajándékregényünk címe a „Bilincsek éneke”. Írója: Innocent Ernő, a fiatal magyar regényírók csoportjának

egyik legtehetségesebb, legelismertebb tagja.

Ez a regény csupa történet, lázas izgalom, rohanó tempó és végül a kiegyensúlyozó happy end.

Ma, szerdán első ajándékregényünket a délelőtti órák folyamán kézbesítettük előfizetőinkhez, a jövő héttől kezdve azonban minden szerdán reggel már a korai órákban a Független Ujsággal együtt kopogtatnak a kedves ajándékkal előfizetőink ajtaján a kézbesítők.

Ezután közöljük, hogy

a heti ajándékregényeket nemcsak a régi, hanem az új előfizetők is rendszeresen megkapják.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltség, bélizgalom, gyomorégés, mellszorulat vagy szívdobogás érez, igyék minél előbb alódi „Ferenc József” keserűvizet.

Dr. Rotschnek Jenő ny. főorvos szerint Vámosy professzor cikke nem kommandóra irt reklám, hanem komoly ismertetése az Alinnak. Ő ugyan maga nem vizsgálta meg a gyógyszert, mert már nyugalomba vonult.

Faltin Adolf, a vegyikísérleti állomás ny. igazgató előadja, hogy tudomása szerint az Alin nevű gyógyszer tartalmaz alumíniumot.

Dr. Winkler Lajos egyetemi tanár az orvosi hetilapban megjelenő cikket tudományos cikknek tartja.

Dr. Székely Tibor, a szegedi egyetem rektora szerint az ominózus cikk tisztán tudományos. Az Alint ugyan nem vizsgálta, de tudomása szerint alumíniumot tartalmaz.

Ezután került sor dr. Klár Zoltán igazgató-főorvos vallomására, melyben állítja, hogy az Alinban alumínium van és ez a szervezetre káros.

— A magyarországi szakvéleményeket nem vehetem figyelembe — folytatja —, mert itt ezeket a véleményeket nem lehet kontrollálni, ugyanis a Gyógyszerintézet vezetője maga Vámosy professzor. Én a külföldi véleményre támaszkodok, melyek teljesen ellentétesek Vámosy professzor véleményével. Hallottam, hogy az orvosi Hetilap a Chinoin-gyártól pauszál kap, sőt tudomásom szerint a Gyógyszerintézet anyagi nexusban van a Chinoin-gyárral. Találkoztam egy orvos tanáreggéllel, aki ép akkor vitt honoráriumot dr. Vámosynak. Elismerem, hogy Vámosy cikke alapján véve tudományos cikk, de mivel jónak tünteti fel az Alint, így inkább reklám jellege van.

Klár Zoltán és a főmagánváltó ügyvédek között itt heves szóváltás következett a gyógyszer hatásától.

— Nekem nincs szükségem arra, hogy ügyvédi fortélyokhoz folyamodjak — mondja Klár Zoltán, akit ezért az elnök rendreutasít.

Ezután Klárt vallomására megesketik.

Ezután az elnök ismerteti az iratokat. Felolvassa dr. Westreich vallomását, akinek még 1921-ben dr. Vámosy megtagadta indexének aláírását, azzal a megokolással, hogy zsidó és mert Westreich dr. Sztankay volt alkalmazásban. Vallomása szerint Vámosy professzor lelkisimulóló nyilatkozott Sztankayról.

Dr. Rásó Sándor védőbeszédében kifejti, hogy ez tudományos vita, melyhez jogászok nem tudnak hozzászólni. Továbbá kijelenti, hogy Sztankay nem vállalkozhat a felelősséget a cikkért.

Perbeszéd után az ügyvédek között szenvedélyes vita támadt, mely után még dr. Sztankay szóló védelmére.

— Nagyon fáj a lelkemnek — mondja Sztankay —, hogy 50 éves irodalmi munkásságom után Vámosy professzor így meghurcol!

Az elnök ezért a kijelentésért rendreutasítja és a tárgyalás folytatását fél 3-ra rendeli el.

Délután hirdette ki a bíróság ítéletét, melyben büntöské mondja ki dr. Sztankay Aba gyógyszerész, egyetemi magántanárt felhatalmazással elkövetett rágalmozásért és sajtó útján elkövetett rágalmozásért és ezért öt 300 pengő pénzbüntetésre ítéli, de a büntetőnovella 92. paragrafusának alkalmazásával büntetését 3 évre felfüggeszti.

Ezenkívül kötelezi dr. Sztankayt 125 pengő megfizetésére a Chinoin-gyár részére és 125 pengő megfizetésére dr. Vámosy professzor részére.

Ugy vádolt, mint főmagánváltó ügyvédek az ítéletben megnyugodtak. Az ítélet jogerős.

Leütöttek egy részeg földmívest a Nyil uccán

Kedden este hat órakor a Nyil uccán részegen haladt Bogdán Ambrus 58 éves nyiregházi földmíves. Ugy látszik összeesett valakivel az uccán és leütöttek. Súlyos sérüléssel elterült a földön, onnan szedte fel a közelben posztoló rendőr, akit a járőrök figyelmeztettek a sebesült emberre. A rendőr bevitt a mentőállomásra Bogdán Ambrust, ahol első segélyben részesítették. Sérülése nem súlyos természetű. A rendőrség megindította a kutatást az ismeretlen támadó kézrekerítésére.

Összegyűjtik a debreceni diáknótákat

A kollégiumi diákszövetség dr. vitéz Bessenyei Lajos ügyvezető elnök vezetésével tegnap választmányi ülést tartott a választmányi tagok nagy érdeklődése mellett. Elnök bejelentette, hogy Mihailovits Jenő választmányi tag 10 pengőt juttatott kezéhez segélyezési célokra, amely adományért az elnökség ezen az uton is hálás köszönetét fejezi ki. Kimondotta a választmány, hogy a debreceni diáknótákat összegyűjteti, az összegyűjtésre pályadíjakat is tűz ki, hogy így a régi diáknótákat az utókor részére meg lehessen őrizni. A nóták összegyűjtésére első sorban a Kollégium iskoláinak a diákjait fogja felkérni.

Határozott a választmány a szegénysorsu diákok támogatásáról és ebben az évben is hat diákot neveltet, négy gimnáziumi és két tanítóképző intézeti növendéket, akiknek fejenként 200—300 pengő segélyeket utalt ki, összesen 1400 pengő összegben. Ezeknek a diákoknak az öreg Kollégium tényleg az édesanyjuk, mert máskülönben kiváló előmenetelük ellenére sem tudnák folytatni tanulmányaikat, így pedig a hazának hasznos fiai lennének.

A november hó elsejei összejövetelt, amelyeket — mint köztudomású — az Angol Királynő éttermében tart a szövetség, a közbejött akadályok miatt november hó 8-ára halasztották el. Kimondotta a választmány, hogy az 1934. évben rendezendő országos református kiállításon a maga gyűjtött diákanyagával részt fog venni, az előkészítéssel Csobán Endre ügyvezető alelnököt és vitéz dr. Roncsik Jerő főtitkárt bízta meg. Az ügyvezető alelnök indítványára előkészítik a diákszövetségek országos egyesülésének az ügyét is.

Vásároljon hirdetőinknél.

Nem követett el öngyilkosságot dr. Marossy

A debreceni orvosdrama főszereplőjéről, dr. Marossy Imréről, aki a hadbírósg fogházában várja sorsát, az a hír terjedt el kedden délután a városban, hogy öngyilkosságot kísérelt meg a cellájában. Az ingét csavarta kötélné és arra akasztotta fel magát. A fogda érei észrevették az öngyilkossági kísérletet és megszábadították a hurokból, melyben már fúdoklott.

Ez volt a hír, mely szájról-szájra járt a városban. Utána érdeklődünk illetékes helyen és megcáfolták, hogy elkövette volna az öngyilkossági kísérletet dr. Marossy Imre. A katonai fogházban féltő gonddal vigyáznak rá az örök, mivel nagyfokú elkeseredése miatt tartani is lehet attól, hogy igyekszik kárt tenni magában.

300 pengőre ítélték dr. Sztankay Aba magántanárt a Chinoin-perben

A bíróság az ítélet végrehajtását felfüggesztette

A kir. törvényszék Jeney-tanácsa tegnap hozott ítéletet dr. Sztankay Aba gyógyszerész, egyetemi magántanár sajtó útján elkövetett rágalmozási ügyében, melyet a Chinoin vegyszeti gyár és dr. Vámosy Zoltán egyetemi tanár indítottak ellene.

A főtárgyalás során az elnök ismertette Sztankay professzor véleményét a Chinoin-gyár által forgalomba hozott „Alin” nevű gyógyszeréről, mely vélemény az orvosi hetilapban jelent meg. Majd felolvassa dr. Klár Zoltán „Ársadalom” c. lapjának egyik cikkét, melyben a vádolt kritizálja az „Alin”-t.

Vámosy professzor kihallgatására kerül a sor, aki vallomása során elmondja, hogy a Debreceni Független Ujságban cikk jelent meg, melyben Sztankay azt állítja róla, hogy ő a Chinoin-gyár konziliáriusa.

— A gyár kérésére én csakugyan adtam szakvéleményt az Alinról — mondotta —, de tanácsal nem szolgáltam, csupán szakvéleményt adtam, melyért munkámért természetesen honoráriumot is kaptam.

Duronelli Olivér gyógyszerész nem tud róla, hogy Vámosy professzor kapott volna pénzt az orvosi hetilapban megjelenő cikkért.

Végre egy igazi magyar film!

Ötletes, vidám és a legjobb magyar színészgárda mutatkozik be a

PARDON TÉVEDTEM

című világfilmben.

Főszerepben: GAÁL FRANCISKA
PAUL HÖRBIGER és
SZÓKE SZAKÁLL

Huszár Puffy, Gombaszögi Ella, Göth Sándor, Rátay Márton, Berky Lilly és Erdélyi Mici.

PREMIER MA! Budapesttel egyidőben
az Urániában

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Jegyelövétel délelőtt 11-től 1 óráig.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Nagy Ferenc napsz. fiu Ferenc, Nagy Lajos fm. fiu Gyula, Szőke János fm. fiu János, Szél Imre napsz. fiu Sándor, Ilyés János fm. leány Julia, Juhász János kocsis leány Erzsébet, König Vilmos tetőfedő leány Ida, Rácz János gulyás leány Anna, Orosz József fm. leány Eszter, Roznyai Jenő lakatos leány Ilona, Ignácz Imre fm. fiu Sándor, Csapó Gábor napsz. leány Margit, Tóth János máv. fékező leány Gizella, Lakatos István napsz. leány Juszina és 2 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Gyökös György ref. 71 éves Széll u. 13. Papp Andor ref. 3 hónapos Király Ferenc u. 46. Farkas József rkath. 17 éves Tét.

Házasságok: Fekete Sándor keresk. segéd—Rothmann Jolán, Ökrös József cipész m.—Kovács Lidia, dr. Imre Zoltán körorvos—Gombos Erzsébet.

Falusi asszonyok üzletfosztogató bandá- ját ítélték el

Dr. Tóth Kálmán debreceni törvényszéki bíró tanácsa tegnap hozott ítéletet id. Zeke Bálintné, Kökényesi Bálintné, Révész Károlyné, Márton Sára és Szabó Sándorné hajduhadházi lakosok többrendbeli lopási ügyében.

A vádirat ismertetése szerint 1933 február 17-én id. Zeke Bálintné és társai bemutakoztak Hajdunánásra azzal a szándékkal, hogy az ottani üzletekből lopni fognak. Klein Kálmántól két vég kartont, Szirák Sámuelától egy vég filanellt és Klein Móról egyszer 7 és egyszer 10 méter női ruhaszövetet vittek el.

Id. Zeke Bálintné azt vallotta, hogy nem lopott, csak egy kapu alatt talált, fehér kendőbe kötött batyut vitt haza. Hogy ezt ki vesztette el, azt nem tudja, sőt arról sincs tudomása, hogy azt bűntársa, Márton Sára dobta volna a kapu alá.

Révész Károlyné, Kökényesi Bálintné és Szabó Sándorné szintén tagadták, hogy részt vettek volna a lopásokban. Egyedül Márton Sára tett beismerő vallomást, de mentségére hozta fel, hogy ittas állapotban volt és így nem emlékszik, hogy mit és hol lopott és azt sem tudja, hol vesztette el a lopott holmikat.

Az ügyész mindnyájukra szigorított dologház kiszabását kérte.

A törvényszék id. Zeke Bálintné 2 évi fegyházra, Kökényesi Bálintné és Révész Károlyné 2-2 évi fegyházra, Márton Sárát és Szabó Sándornét — tekintettel arra, hogy büntetve még csak egyszer voltak és beismerő vallomást tettek, 8-8 hónapi börtönrre ítélte.

Az elítéltek fellebbeztek.

Szabványos lőlapok

olcsón beszerezhető

Nagy Károly és Társa
könyvnyomdájában
Ferenc József ut 49.

Telefon 20-18.

Most vásároljon cipőt!!! MEGSZÜNIK TOLNAI cipőáruház Piac u. 1. sz. Női cipők . . . P 3-tól Férfi cipők . . . P 6-tól

Vadházastársak véres közelharca a Külsővásártéren

Milák Kálmán zsebkésével súlyosan összeszurkálta szerelmését

A Külsővásártéren, közel a Hatvan uca végéhez, véres verekezés játszódott le kedden este fél hét órakor két téglavetői lakos között. Az uccán hevesen veszekedett Balog Eszter 30 éves asszony Milák Kálmán nevű vadházastársával. A veszekedés dulakodássá fajult, melynek során a felbőszült Milák Kálmán elővette zsebkését és teljes erővel mellbe- és vállba-szurta Balog Esztert, aki véresen terült el a földön. A sebesült sikoltozása hamarosan nagy tömeg csődült össze a téren, futólépésben érkezett a

helyszínre a rendőr is, aki elfogta Milákot, kinek kezében ott remegett a véres kés, nem tudta rémületében még eldobni sem. Nagyon megbánta tettét és engedelmesen követte a rendőrt a központi ügyeletre, ahol őrizetbe vették. A leszurt asszonyt a mentők részesítették első segélyben és kiszállították a sebészeti klinikára. Az orvosok véleménye szerint az asszony állapota súlyos, mert a kés mélyen hatolt a testbe és fontos ereket vágott ketté.

Tűzfahiány miatt szünetelni fog télen a Hajduságban az elemi oktatás, ha segély nem érkezik

A ref. egyházmegyei gyűlés felhatalmazta az egyházakat, hogy azonnal feladhassák iskoláikat — 20.543 iskolaköteles közül 15.000 jár iskolába — Ha nem jön az iskolaadó.

Az alsószabolcs-hajduvidéki ref. egyházmegye kedden délelőtt tartotta meg népes közgyűlését a vármegyeház dísztermében. A gyűlés megnyitása után Molnár Zoltán lelkész, az új tanácsbíró tette le az esküt.

Az esperesi jelentés beszámolt az egyházak súlyos helyzetéről. Hátrálék van a tanítói és tisztviselői fizetéseknél. A templomok látogatása a tavalyihoz képest lényegesen emelkedett. Az iskolákat a jövőben állami és községi támogatás nélkül fenntartani nem tudják az egyházak és már-már a megszűnés fenyegetett sok iskolát, amikor gyors állami segítséget kaptak. De ez nem végleges megoldás. Az egyházmegye bevétele 650.000 pengő volt, 286.000 pengővel kevesebb, mint az előző évben.

A tanügyi jelentéssel kapcsolatban ismertették az egyházmegye tanköteles gyermekeinek számát. A jelentés szerint

20.543 iskolaköteles gyermek van,
ebből 15.000 jár iskolába.

Beszámolt a jelentés arról, hogy az anyagi lehetetlenség következtében több egyháznál, de különösen a 26 tanítós hajdusoboszlónál, fel kell adni az egyházi iskolákat, ha segély nem érkezik.

A régebben tartott lelkészértekezlet határozatát, melyet az iskolák fenntartása ügyében hoztak, a közgyűlés magáévá tette azzal a pótlással, hogy nem várják meg ez év végét, hanem hamarabb is feladhatónak javasolják azokat az iskolákat, melyeket fenntartani már nem tudnak.

A lelkészértekezlet ugyanis arra az álláspontra helyezkedett, hogy abban az esetben, ha a kormány nem nyújt megfelelő támogatást a vagyoni romlásba került iskolafentartóknak, akkor ez év december 31-én megszüntetik az iskolákat. Kéri a kormánytól, hogy hozza be az általános 5 százalékos iskolaadót, mert a gyorssegély nem megoldás. Addig is ki kell mondani már most, hogy azok a kedvezmények, melyeket a gazdák kapnak, legyenek érvényesek az egyházakra is. „A végveszély utolsó pillanatában fordulunk a konvent utján a kormányhoz — mond-

ja a tanügyi jelentés — az iskolák fenntartásához szükséges összeg előteremtése végett, mert

nem lesz módunkban a segély elmaradása esetén nyitva tartani a tantermeket.”

A tanügyi jelentéshez Bálteky Lajos hajdusoboszlói lelkész szolt hozzá és megrázó szavakkal ecsetelte azt a szomorú helyzetet, melybe az egyházi iskolák kerültek, különösen a Tiszántúlon. A hajdusoboszlói 26 tanítónak lakbért sem tudnak fizetni, nemhogy a megélhetéshez szükséges összeget átadni tudnák.

Ez a veszélyes helyzet megvan 132 iskolánál és az egyházak csak türik, hogy a régi épületekben a tanítók még tanítsanak, bár a tantermek takarítóját sem tudják fizetni.

A téli hónapokban

a tanítás a legtöbb iskolában szünetelni fog

tűző hiánya miatt, ha segély nem érkezik idejében.

Javasolta a közgyűlésnek, hogy tekintettel a sürgősségre, egy küldöttséget küldjenek dr. Baltázár Dezső püspök konventi elnökhöz, hogy járjon közbe a kormánynál, az iskolaadót sürgetve, mert csak ezen az úton lehet megmenteni az iskolákat. Az egyházak a terhet tovább viselni nem tudják, hiszen például

a nánaei egyház vagyonát 200.000 pengővel terhelték meg iskolafentartási kiadások miatt és újabb kölcsönt már nem kaphatnak.

A közgyűlés úgy határozott, hogy az egyházmegye elnöksége fog a konventnél eljárni az iskolaügyben.

Több kisebb tárgy tárgyalása után délután 1 órakor véget ért az egyházmegyei közgyűlés és a vidékről nagy számban összesereglett lelkészek és tanácsbírók az Arany Bika éttermében gyűltek össze ebédre. Az Arany Bika régi híres, figyelmes kiszolgálását biztosította dr. Fehér igazgató vendéglátása.

— Epekő-, vesekő- és hólyagkő-betegek, valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűvíz állandó használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfi hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a Ferenc József víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó és ezért prostatabetegségeknel is ajánlják.

Leánykereskedő bandát lepleztek le Londonban

Londonból jelentik: Egy rendőrbírói tárgyalás a leánykereskedelem igen érdekes, új módszerére vetett világott. A vádlott, Harold Brown, azért állott a rendőrbíró előtt, mert becsempészt Angliába egy francia nőt, akit később feleségül vett, de csak azért, hogy a nő akadálytalanul folytathassa a prostitúciót London uccáin. Kiderült, hogy Brown egy szervezett banda tagja, amely munkanélküli angol fiatalembereket rendszeresen küldött át Párisba, itt addig tartotta őket, míg a francia törvényben a házasságkötéshez előírt tartózkodási idő minimuma letelt s akkor elvett az illető feleségül egy francia leányt, akit természetesen soha többé nem látott, mert a fiatal asszonyt Brown és társai nyomban átszállították Londonba. Ilyen úton százakra menő prostitúált jutott Párisból az angol fővárosba, mindegyikük belekerült a leánykereskedő-társaságnak 20-22.000 frankba, de jó befektetés volt, mert a szerencsétlen nőket folyton zsarolták a feljelentés fenyegetésével és majd minden keresményüket elszedték.

Lucy Doraine százezer dolláros kártérítést követel ifjabb Fairbankstól

Newyorkból jelentik: Los Angelesben tegnap szenzációs kártérítési pör főtárgyalása kezdődött, melynek központjában Lucy Doraine, az ismert magyar filmsztár és ifjabb Douglas Fairbanks állanak. A magyar filmsztárnő százezer dollár kártérítést követel az ifjabbik Fairbankstól azon a címen, hogy a filmsztár feljelentette őt hamis tanúzás miatt s a színésznőt letartóztatták. Lucy Doraine-nek többnapos fogság után sikerült kiszabadulni a fogházból és azonnal feljelentést tett a filmsztár ellen. A hollywoodi filmvilágban óriási feltűnést keltő kártérítési ügy hátterében egy valóperes ügy áll, amelyet Mr. Jorgen Dietz ismert milliommos indított felesége, Mrs. Sol-veig Dietz ellen. A milliommos ugyanakkor házasságtörés miatt feljelentette Douglas Fairbankst és ebben a pörben koronatanuként szerepelt Lucy Doraine, polgári nevén Kovács Ilona, mint ismeretes, magyar származású filmsztárnő, aki Kertész Mihály filmrendezőnek volt a felesége és évekkel ezelőtt vált el tőle.

— Elpusztított a tűz egy fűszerüzletet a Sámsoni uton. Kedden reggel 5 órakor a Sámsoni uton járók észrevették, hogy a 7. számú házban lévő Sárközi-féle fűszerüzletből füst gomolyog kifelé. Azonnal értesítették a tűzoltókat, akik percek alatt a helyszínre robtogtak és hozzá kezdtek a tűz eloltásához. Az üzlet be rendezését már nem sikerült megmenteni, az a tűz martaléka lett sok fűszerárúval együtt. A kár 2000 pengő. Szerencse, hogy a tűzoltók gyors munkája megmentette a házat a tűz pusztításától. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy mi okozta a tüzet a lezárt boltban.

A Debreceni
törvényszék
Székességi
Percel
33-1
Földész
Előfizetők
egy h
csak
és b
nap 2

Ma: 1933

társ: Blau
izr.: 5694 I

A polgári
nétfőn és c
1 óráig, kö
vételével m
óráig.

A rendőrség
Mentők,
Ügyeltes

Piac ucca
suth ucca
ucca 10. „A

„Szentháron
Kálmán ucc
K. Tóth Ká

IDŐJÓSL

Déli szél,
sok helyen

A BUDAPE

A műsor

hét

9.45:

11.10:

12.00:

12.30:

1.15:

2.45:

4.45:

12.00:

SZ

6.45: Tor

10: 1. A

Fáy András

Mert hozzájutottam

rendkívül olcsón egy nagy mennyiségű szövet, selyem és mosóáru tételhez,

Kérjük

a t. vásárlóközönséget, tekintse meg vételkötelezettség nélkül, hogy meggyőződjön a hirdetett áruk tényleges olcsóságáról.

most vásárolhat Ön is

ebből az alkalmi vételből ugyszólván **FILLÉREKERT** finom selymeket, szöveteket, flanelleket és bársonyokat. A maradékok félárban.

KLEIN Divatház

(volt Ecker, Klein, Sugár)

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztőség és kiadóhivatala Percs József ut. 49. Telefon: 33-12.

Feladó szerkesztő: Farkas Lajos. Előfizetési ár: egész évre 24,-, félévre 14,-, negyedévre 7,-, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre csak a kétszerese. Egyre szám ára hétköznapi 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

© Mindentudo ©

Ma: 1933 október 25. Szerda. Protestáns: Blanka, róm. kath.: B. Mór pk., izr.: 5694 Mark. 5.

A polgármester fogad: Magánügyekben délután és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45. Mentők, tűzoltók, telefon: 04. Ügyeletes gyógytárak. „Megváltó”, Piac ucca 18. „Aranyegyszarvu”, Kosuth ucca 8. „Magyar korona”, Péterfia ucca 10. „Arany János”, Csapó ucca 66. „Szentháromság”, Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. „Hungária”, Vargakert, K. Tóth Kálmán ucca 22.

IDŐJÓSLÁS:

Déli szél, enyhülés, változó felhőzet, sok helyen köd és eső.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések

- 9.45: Hírek.
- 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül.
- 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból.
- 12.30: Hírek.
- 1.15: Időjárás, időjelzés.
- 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok.
- 4.45: Időjelzés, időjárás, vízjárás, hírek.
- 12.00: Himnusz.

SZERDA, október 25.

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 10: 1. A pestkörnyéki rációk élete. 2. Fáy András fabuláiból. (Felolvasás).

Kisiklott a párisi gyors: 40 halott, 50 sebesült

Páris, október 24. A Cherbourg és Páris között közlekedő gyorsvonat, amely ma reggel 6 óra 10 perckor indult el Cherbourgból, 9 óra 55 perckor Conches és Bonneville között kisiklott. A mozdony belezuhan a patakba. A hat első kocsi kisiklott és három vagon teljesen izzé-porrá zúzódott. Elsőnek a környéken dolgozó parasztok siettek a katasztrófa színhelyére. A három felborult, szétroncsolt kocsi belsejéből kétségbeesett segélykiáltások hallatszottak.

Evreux, október 24. (Havas.) A 353.

számu Cherbourg és Páris között közlekedő gyorsvonat Conches és Bonneville között kisiklott. A szerelvény lezuhant a Lyton patakba. A halottak száma 40 körül mozog.

Páris, október 24. Az első hírek szerint 40 áldozat van. A halottak között van a mozdonyvezető és a fűtő is.

Páris, október 24. A szerencsétlenség teljesen összeroncsolta a pálya kettős sínparát. A súlyos sebesültek között van egy departement főnöke a feleségével együtt. Eddig 50 sebesültet huztak ki a romok alól.

Közben: Gramofonlemez. 12.05: Baum Sári zongorázik, Maly Győző énekel, zongorán kíséri: Polgár Tibor. 1.30: Gramofonlemez. 3.30: A rádió diákfelőrája. Tragédia a Déli Sarkon (Scott). 4: Bátorhory István lengyel király magyar katonái. Pilch Jenő előadása. 5: Operaházunk hőskora. Gergely István előadása. 5.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Komor Vilmos. 6.35: Olasz nyelvoktatás (Gallerani Bonaventura). 6.55: Milyennek látnak a Hold-lakók a földet. Dr. Cholnoky Jenő előadása. 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése. — 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Tosca. Melodráma három felvonásban. Szövegét Sardou Viktor drámája nyomán írták Illica L. és Giacosa G. Fordította Várady S. Zenéjét szerzte Puccini G. Az I. felvonás után körülbelül 8.20: Időjelzés, hírek, löversenyeredmények. A II. felvonás után körülbelül 9.15: A magyar vöröskereszt megújítása. Az előadás után körülbelül 10.10: Időjárásjelentés. Majd: Magyar Imre és cigányzenekara a Hungária-szállóból. — Közben 11: A magyar népzenekeincs. Dr. Lajtha László francianyelvű előadása gramofonlemezekkel.

Társadalmi események

OKTÓBER 25.

— Bibliaköri hirdás. A Teleki ucca és Bánk ucca sarkán lévő iskolában működő bibliakör ma este 7-8-ig tartja összejövetelét.

— A nyilastelepi KIE-csoport ma este 7 órakor tartja az idei első ismeretterjesztő előadását a nyilastelepi iskola nagytermében. Megnyitó beszédet mond Váry-Szalay Gábor igazgató, előadást tart „A világ KIE-munkája” címen vetített képekkel Basiszta Albert, a csoport vezetője. Belépődíj nincs, mindenkit szívesen látnak.

— Reviziós vitaestély. Az egyetemi és főiskolai hallgatók Luther-szövetsége ma este fél nyolc órakor tartja második reviziós vitaestélyét az evangélikus egyház tanácstermében (Miklós ucca 3. szám), amelyen Lavotha Béla joghallgató: „A reviziós jogi és gazdasági alapjai” címen tart vitabevezető előadást. Székács Sámuel theológus pedig ír-ná költeményeket olvas fel. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

— Az árpádtéri egyházzsász bibliaórát ma, szerda d. u. 6 órai kezdettel a Kassai u. 12. alatti gyülekezeti teremben tartja. Bibliát magyaráz Magyar Bertalan h. lelkész. Előimát mond Szabó Zoltán th., szaval Bozsódi Ferenc th., felolvas Nagy György th., záróimádságot mond Nagy Imre th. A Nőegylet ugyancsak szerdán délután 4 órai kezdettel a Kassai u. 12. sz. alatti gyülekezeti teremben tartja kézimunka-órát, énekkari órát. A Nőegylet összejövetelén imádkozik Dienes László. Bibliát magyaráz Kecskés Balázs. Utóimát mond Jánosi Gábor. Az egyházzsász ifjúsági csoportja összejövetelét minden csütörtökön este fél 8 órai kezdettel tartja az egyházzsász kistermében. Ezekre az alkalmakra az érdeklődőket szeretettel hívja az egyházzsász vezetősége.

— KIE jubileumi ünnepély ma este 8 órakor. A debreceni KIE is bekapcsolódik azokba az ünnepségekbe, amelyek most szerte az országban folynak, a magyar KIE-mozgalom félszázados évfordulója alkalmából. A debreceni egyesület ma este 8 órakor rendezi meg jubileumi ünnepélyét otthonában, Piac ucca 36. szám alatt. Az ünnepély előadói: Uray Sándor és dr. Dancsházy Sándor lelkészek, a KIE elnökei, míg műsorszámmal szerepelnek: Bajner István, Kertész Dániel, Lehmann Lajos és Román László. Erre az ünnepélyre semmiféle belépődíj nincs, mindenkit szeretettel meghívunk.

— A vendéglős tanonciskola október 25-én, szerdán a Wolff-szőlőtelepre tanulmányi kirándulást rendez, amelyre a vendéglős szakosztály tagjait és a korcsmárosokat ezuton hívja meg az iskola

igazgatósága. Indulás pontosan délután 3 órakor az iskola Piac ucca 36. szám alatti (régi posta) helyiségéből. Eső esetén a kirándulás október 27-én, pénteken lesz.

OKTÓBER 29.

— Vasárnap lesz a „MIEFHÖE” első teadélutánja. A MIEFHÖE, mint azt már évek óta szokásosan megteszi, ez idén is megrendezi sorozatosan a vasárnapi teadélutánjait. Debrecen táncolni és szórakozni vágyó közönsége minden évben szívesen látogatta ezeket a kedves és intím táncos összejöveteleket és így minden remény megvan arra, hogy ez idén is a szezon legkellemesebb összejövetelei lesznek ezek a délutánok. Sikertől az Arany Bika vezetőségével megállapodásra jönni a MIEFHÖE-nak és így ezek a teadélutánok az Arany Bika üvegtermében fognak lezajlani. A legközelebbi teadélután vasárnap, október 29-én délután fél 5 órakor kezdődik. A vezetőség szívesen látja közönségét és reméli, hogy a jótékony célra való tekintettel is nagy számban jelenik meg ezen a szezonnyitó és mindenképpen sikeresnek ígérkező teadélutánon. A tánchoz természetesen a közsímet Fejes-zenekar játszik.

A szarvasmarhák helytelen bélyegzése veszélyezteti a külföldre irányuló kivitelt

Ismételten felmerült már az a panasz, hogy egyes gazdaságok a marhákat tüzesített vasbélyegzővel jelölik meg. E bélyegzések következtében, amelyek rendszerint a bőr legértékesebb helyén történnek, a bőrök értéke nagymértékben csökken, mert sütvással történt bélyegzés után a bőrnek az a része, amelyen a jelzést alkalmazták, a cserzésnél kilyukad. Miután a helytelen bélyegzés nagymértékben veszélyezteti egész szarvasmarha exportunkat, a külkereskedelmi hivatal nem csupán az említett gazdaságokat figyelmeztette a helytelen eljárás következményére, de felhívta valamennyi állattartó gazdaságot arra, hogy a marháknak sütvibélyegzővel való megjelölését, amit a hazai bőrfeldolgozási ipar is már évtizedek óta kifogásol, a jövőben mulhatatlanul mellőzzék. Hasonló panaszok merültek fel a gyapjas bőröknél, a birkák és báránybőröknek megjelölése ellen, amely megjelölés szurokfestéket tartalmaz. E szurokfesték a gyapjúról semmilyen vegyi eljárással nem távolítható el, ami által az így megjelölt birkák és bárányok bőre szűcs célra teljesen alkalmatlanná válik. A juh-bőröket készítő gyárak azt ajánlják, hogyha a megjelölés egyáltalában szükséges, az ne a juhok hátán és semmi esetre sem szurokfestékekkel, hanem a juhok, bárányok fején és kizárólag anilin festékekkel történjék, mert utóbbi festék nyomai a bőrök feldolgozásánál eltüntethetők.

Tűzifát, szeneit

legolcsóbban szállít a

DEBRECENI FAIPAR
ÉS FAFORGALMI Rt.
Telep: Salétrom u. 5. Telefon 2156.

— Megtartották a debreceni egyházmegye közgyűlését. A debreceni református egyházmegye népes közgyűlést tartott kedden és nagy érdeklődés mellett tárgyalta le a gazdag tárgysorozatot. A közgyűlés befejezése után közbe volt az Arany Bika éttermében.

— Herczeg Ferenc köszönőlevele az Ady Társaság elnökéhez. A hetvenedik születésnapját ünneplő Herczeg Ferencet üdvözlő levéllel kereste föl Ady Lajos, a debreceni Ady Társaság elnöke is. Herczeg most megleghangú levélben válaszolt Ady Lajosnak, hangsúlyozva „a nemes szellemet, mely a Társaságot élte” s amely szellemiség tudata „fokozza a megüdvöztetés értékét”.

— Szörmeárut, lengyel bundákat legolcsóbban a Színház átjáróban szeresheti be.

— Sorozatos betörések egy házban. Hirt adtunk arról, hogy id. Tóth Ferenc gazdálkodó Bundi ucca 13. szám alatti lakos házába betörték és kifosztották a lakást. Grósz Szidónia, aki ugyanabban a házban lakik, most jelentette a rendőrségnek, hogy az ő lakásában is járt a betörő és elloptott egy aranyórát, hosszú aranyláncot és elvitt sok fehérneműt is. A rendőrség folytatja a nyomozást a betörők kézrekerítésére.

— Papp Géza nődivat termét Csapó ucca 34. alatt megnyitotta. Szalon munka. Olcsó áruk.

— Olcsó téli fajták, kompotalma nagyban és kicsinyben hapható: Hatvan ucca 4., pincében.

— Megnyitott Európa legnagyobb étterme. Londonból jelentik: Európa legnagyobb éttermét az angol Lyons-cég nyitotta meg Londonban a Marble Arch közelében. Az új helyiségben egyszerre 2000 személy étkezhethet, építéséhez 1 millió téglát és 150 km. hosszúságú villamosvezeték használtak fel. Berendezéséhez tartozik a többi között 1000 asztal, 2000 szék, 50.000 darab porcellán, 35.000 darab ezüst és 35.000 darab asztali fehérnemű. Személyzete meghaladja az 1000 főt, köztük 500 pincérnő, 200 konyhafőnök és cukrász, 100 mosogatólány és 50 elárúzó. A falakat díszítő famozaikepeket egészen újszerű u. n. faszövési eljárással készítették. A Lyons-cégnek körülbelül 1200 teaháza és olcsó étterme van Londonban.

— Szegedi paprika különlegesség állandóan nagy raktára Lindenfeldnél, Degenfeld tér 7.

— Esti kereskedelmi szaktanfolyam. A szaktanfolyam célja, hogy a kereskedelmi szakismeretek elsajátítását, a szakszerű továbbképzést, a gazdasági élet újabb jelenségeinek megismerését azoknak is lehetővé tegye, akiknek koruknál, vagy napközi elfoglaltságuknál fogva erre egyébként módjuk nincsen. A tanulók a tanfolyam befejeztével vizsgálatot tesznek, bizonyítványt kapnak. A tanfolyam tartama 6 hó (november 1—május vége) és tárgyai: Magyar kereskedelmi levelezés kereskedelmi és váltójoggal, kereskedelmi számtan, kettős könyvvitel, gyors- és gépirás. A heti órák száma 12. Tanítás a hét 4 estjén (hétfő, kedd, szerda és csütörtök) 7—10 óráig van. A tanítás munkáját a női felső kereskedelmi iskola szaktanárai látják el. Beiratkozni november 1-ig a női felső kereskedelmi iskola igazgatói irodájában (Kálvin-tér 2.) lehet. A tanfolyamra felvehetőek megfelelő előképzettségű, 15. életévüket betöltött mindkét nemű hallgatók. Akik a polgári, vagy középiskola 4 osztályát sikerrel elvégezték 15 éven alul is felvehetőek. A tandíj 72.— P és ez havi 12 pengős részletekben fizethetők. :9a3-xilbioé

— Zálogjegyet, lejártat is, veszek. Mindennemű butorokért a legtöbbet ad, hívásra házhoz megyek. Zálogjegyiroda, Csapó u. 6.

— Felakasztotta magát a temető fejfájára. Jelentették Debrecenbe kedden délelben, hogy a hajduböszörményi temető egyik fejfájára felakasztotta magát Kovács Gábor földműves és máre észrevették, már meghalt. A csendőri nyomozás adatai szerint Kovács Gábort feljelentették és 268 pengő készpénzt, két lovat, szekeret és 100 darab zsákot követeltek rajta. A nyomozás tovább folyik az ügyben és rövidesen tisztázni fogja a csendőrség az öngyilkosság előzményeit.

— Deutsch Lajos fűszerüzletében, Piac u. 38., állandóan frissen pörkölt meleg kávé kapható.

— Hírek a rendőrségről. A debreceni rendőrségen jelentették, hogy Schwarz Tóbiás sátrából a nagyvásárban ruhá-neműket loptak. — Dávid Mór cipész-segédnek ellopták a kabátját. — Ferenczy Imre és Pataky Károly debreceni lakosoknak a kerékpárjait lopták el ismeretlen tettesek. A lopások ügyében nyomozás indult.

— Pedikűr szalon nyílt Hatvan ucca 6. alatt. Pedikűrözés 40 fillér, Schmidt szakember vezetésével. Schmidt néni egy órától működik.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908 OKTÓBER 25. VASÁRNAP. A debreceni állomáson tolatás közben az ütközők halálranyomták Tokaji Ferenc 19 éves vasúti fűkezőt.

Rácz János nyíregyházi gazdálkodó eljegyezte Kráusz Mór takarékpénztári igazgató lányát, Bertuskát.

Özv. Gróf Sándorné 70 éves korában elhunyt. Férje 1848-ban honvédtiszt volt.

Szépe Lajos divatházában (Kossuth u. 6.) angol kelmék 50 krajcártól, cosmanosi barchettek 24 krajcártól, téli keztyűk és harisnyák 16 krajcártól, szörme boák és muffok 1 forint 10 krajcártól, paplanok 2 forint 30 krajcártól.

Szalon porosz szén mázsánként 2 forint 60 krajcár Gabányinál (Csapó ucca 3.).

1913 OKTÓBER 25. SZOMBAT. Thury Elemérnek, a volt kiváló debreceni színésznek, jelenleg soproni színház-gátónak teljes kellék. és ruhátárát elárverezték.

A Hungaria-kávéház törzsvendégei vacsora keretében bucsúztatták el

Deutsch Ignácot, a közismert „Náci bácsit”, aki 25 évig volt a kávéház fő-pincére. Náci bácsi nyugalomba vonul.

Szép József étermi szolga revolveres merényletet követett el a Piac uccán Márkus Jenő, a Dréher-étterem és a Pannónia-szálló tulajdonosa ellen, mert állásából visszaélések miatt elbocsátotta. Szép háromszor Márkusra lőtt, de egyik golyó sem talált, majd önmagát fejelte s most élet-halál közt lebeg. Márkus Jenőnek szerencsés megmenekülése alkalmából egy a helybeli közönség, mint az ország minden részében élő ismerősei személyesen és táviratokban gratulálnak.

1913 OKTÓBER 25. CSÜTÖRTÖK. A Máv. 60 százalékkal emeli a személy-tarifát.

A Békesy Béla V. C. közgyűlésén elnöknek választották Benedek László dr.-t, társelnök dr. Láng Sándor, al-elnökök Ságy Lajos és Létay Lajos, csapattábornok Beczner József, főtitkár Majerszky Béla.

Nagy Bálint, a DEAC kitűnő játékos visszavonul a sporttól.

SZÍNHÁZ • MOZI •
HANGVERSENY •

Gésák. A kedves Sidney-operettet ujtotta fel hétfőn a Csokonai-színház vitéz Jakabffy Dezső ötletes rendezésében és Jatzkó Rezső kitűnő dirigálása mellett. Igen jó előadást kapott a reprierek iránt érdeklődő közönség s nagy sikere volt Hajnal Margitnak szép hangjával, a most is kitűnő megjelenésű és svádájú Solyom Győzőnek, Eöry Katónak, aki boszorkányosan ügyes kis szubrett és mint színész is tehetségesnek ígérkezik, Apor Klárinak, aki fűszerpében is nagyon kedves, Kormos Ferenc óskomikomot adó Imári márkijának s Bihari Nándornak a humort bőven ontó Vuncsi szerepében és a most is jó figurát adott Bánya Ferencnek és Köpeczi Boóc Miklósnak. A közönség jól mulatott s így nem is fukarkodott tapsaival.

A pénz nem minden. Bus Fekete László a magyar színirodalom legszorgalmasabb embere, aki hallatlan munkával küzdött fel magát operettlibrettókon keresztül a népszerűségig. A közönség végül is nemcsak megbékélt vele, hanem kitűnően mulat például „A pénz nem minden” című életképén is, amely tagadhatatlanul bővelkedik mulatságos helyzetekben és abban a jól bevált „dumában”, amely Bus Feketének specialitása. Nem lehet kifogást emelni ellene, a közönség a pénzért azt kapja, amit akar: három órai nevetést.

De vannak a darabban jó szerepek is és így a közönség sokszor tapsolta a kitűnő szereplőket: Halassy Mariskát, Fáskerthy Máriát, Thuróczy Gyulát, Jatzkó Ciát, Apor Klárit, Bihari Nándort, Bánya Ferencet, Bende Lászlót, Kormos Ferencet. A rendezésen vitéz Jakabffy Dezső gondos és járatos keze látszott meg.

MUSOR:

SZERDA délután (zóna): Fehérvári huszárok; este: Gésák, B. (4.) bérlet.

CSÜTÖRTÖK délután (zóna): Fehérvári huszárok; este: Egy csók és más semmi.

PÉNTEK: A pénz nem minden, C. (4.) bérlet.

SZOMBAT délután (zóna helyárrakkal): Cirkuszhercegnő; este: Lotty ezredesei.

MINDENKINEK KELL,
hogy kielégítse az igényét ez a
RAGYOGÓ

műsor — a színházban.

Ma, szerdán és holnap, csütörtök
DÉLUTÁN — ZÓNA

Fehérvári
huszárok

M A, SZERDA ESTE
az operettek operettje:

Gésák

CSÜTÖRTÖK ESTE

közkíváncsra! az idény
SLAGER — PUKANS operettje:

EGY CSÓK
ÉS MÁS SEMMI!

PÉNTEK

A pénz nem minden

SZOMBAT DÉLUTÁN

Cirkuszhercegnő
SZOMBAT ESTE:

EÖRY KLÁRAVAL a címszerepben

LOTTY
EZREDESEI!

MOZI

LÁTHATATLAN GÁRDA

A Vigaszínház kedden este bemutatta Brigitte Helm legújabb filmjét, melynek címe: Láthatatlan gárda. A 12 felvonásos, monumentális film a szexon egyik legszenzációsabb filmprodukciónak. A meseje mindvégig érdekes s lebilincselően hat a színészek tökéletes játékában. A cselekmény a világháborúban játszódik le az olasz fronton, látjuk az égbenyuló sziklába vésett lövészárkok fölött tomboló pergőtűzek poklát és látjuk azt a front mögötti, idegfeszítő harcot, melyet az ellenséges hadseregek kémei vívnak a hadi titkok megszerzéséért. A Láthatatlan gárda tagjai a kémei, akiknek működését történelmi hűséggel vetíti a nézők elé ez a pompásan megrendezett film. A rendező gondoskodott arról, hogy a drámai feszültség történelmi maradjon 12 felvonáson át és volt gondja arra is, hogy az Alpok szép vidékét és az Örök Város nevezetességeit is bemutassa.

A Láthatatlan gárda első előadását zsufolt ház nézte végig.

(.)

— Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapesten a Park Nagyszállóban, a keleti pályaudvarral szemben. Leszállított áruk. E lap előfizetőinek 20% engedmény.

Szerdán:

Csak felnőtteknek! „RÉMOLET HAZA”, izgalmas vadnyugati történet George O'Brien főszereplésével. Megelőzi: „PARISI KALAND”, John Boles, Joan Bennett világhírnéje. Előadások: 7, 9 órákor.

A SEGÉDI VIZSGA.

Egy tekintélyes kereskedő segédet keresett újsághirdetés útján. Sok pályázó jelentkezett és mindegyiktől azt kérdezte a kereskedő, meg tudná-e mondani, miként lehet az üzletet fejleszteni?

Az ajánlkozók egyrésze nem tudott választ adni, a többiek pedig más és más válaszokat adtak, míg egy ügyes segéd kívágtat, hogy: az üzletet újsághirdetés útján lehet fejleszteni és a kereskedelem kiegészítő szerve a közismert Erdős hirdetőiroda (Budapest, Teréz-körút 35.).

Ezt a segédet alkalmazta a kereskedő.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32-12.

Vasárnap a Diószegi uton megoldódik a Hungária-rejtély

Vasárnap a Diószegi uti pályán megoldódik az a nagy rejtély, amit a magyar futball négy évtized óta az élen levő, nemzetközi viszonylatban is a legmagasabbra értékelt csapatának, a Hungáriának idei szereplése adott fel a sportközvéleménynek. Vasárnap most már véglegesen tisztázódni fog, hogy a kék-fehérek csak a szerencsétlen körülmények összejárásának következtében kerültek-e a hozzájuk méltatlan legelső régiókba a bajnoki tabellán, vagy mélyebb okok idézték-e elő a félelmetes Hungária hanyatlását.

Éppen azért vasárnap az egész magyar sporttársadalom, de a külföld is első sorban a Diószegi uti pálya felé fordul feszült várakozással, mert itt dől el, hogy a Hungáriával újból számolni kell-e a jövőben, mint a közép-európai futball egyik élreprezentánsával, vagy pedig bele kell nyugodni abba, hogy a kék-fehérek időlegesen hanyatlási korszakot élnek át.

Szokatlanul érdekes lesz tehát a Bocskay és a Hungária idei őszi összecsapása, annál is inkább, mert hiszen a kék-sárga és a kék-fehér színek találkozására a profi érásban mindenkor a legnagyobb küzdelmet jelentette, olyan harcot, amelynek immár nagyszerű tradíciói vannak és amelynek a győz-

tesét sohasem lehetett előre megjósolni. A magyar labdarugás legpompásabb küzdelmeit hozták eddig a két vezető magyar stíluscsoport találkozásai és bizonyos, hogy vasárnap felüljön a Diószegi uti pályán ennek a hagyományos rivalizálásnak ragyogó momentumai. Parádés harcra van kilátás, hiszen a Bocskay olyan tizeneggyel vonul fel, amelyből heten már viselték a címeres inget; elég csak arra gondolni, hogy csatársorának mind az öt tagja válogatott és hogy vasárnap négy válogatott adott az olaszok ellen a debreceni proficsapat. A Hungária viszont frontba dobja eddig pihentetett nagygyuját, Cseh II.-öt és átcsoportosított együttesében — amelynek érdekessége, hogy Kalmárt a hávéd-sorba húzzák vissza, amelyben egy válogatott meccsen olyan emlékezetesen kitűnően szerepelt — ugyancsak a magyar futball legértékesebb nevei sorakoznak fel.

Kivételesen élvezetes és páratlanul izgalmas küzdelemre van tehát kilátás vasárnap a vasutapályán s hogy ezt osztatlanul így ítéljük meg egész Magyarországon, bizonyítja az, hogy Budapestről, Miskolcra és Békéscsábáról filléres gyorsok hozzák az érdeklődők ezreit Debrecenbe. Külön

érdekességnek ígérkezik az egyesült debreceni-miskolci-csabai: a vidéki szurkolótábor meglátogatása a budapesti-vel, amelynek lelkeségéről a debreceni publikumnak nem egyszer volt már alkalma meggyőződnie. Jellemző a mérkőzés iránt felkeltett nagy várakozásra, hogy a Salgótarjáni Köszönbánya R. T. 15 mázsa brikettet ajánlott fel a Bocskay két legjobb játékosának, hogy ez ki lesz, azt a közönség dönti el a mérkőzés után a maga szavazatával.

A Bocskay erősen készül a nagy összecsapásra; kedden délután kiadós tréninget tartott, amelyen a válogatottak kivételével valamennyi játékos részt vett.

A közönség kivételes érdeklődésére mutat, hogy a jegyelővétel a Svetitsbérpalotai dohánytőzsdében nagy erővel megindult, ami érthető is, mert a nagy idegenjárás miatt mindenki biztosítani akarja a helyét.

◆◆◆

TURISTASÁG

A Magyar Turista Egyesület debreceni osztályának turabizottsága minden héten szerdán — így ma délután is — 6 órától 8-ig az Angol Királynő Búda termében turamegbeszélést tart, melyen a következő vasárnapi kirándulások kerülnek megbeszélésre. Ezekre a turabizottsági gyűlésekre, illetve összejövetelekre ezután hívjuk fel a tagok és az érdeklődők figyelmét, mert ezeken minden a turistasággal kapcsolatos felvilágosítás nyerhető.

◆◆◆
LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CEGEKNEL SZERZİ BE SZUKSEGLETEIT.

A zöldszemű

Írta: **W. S. Rohmer** **Örödög** **Uécsey Leó** fordította

(17)
Nayland Smith rám tekintett. Meyerstein kövér ujjával szeliden simogatta a tömör dombormű-figurákat. A rézláda megbecslésére kértük meg őt.

— Mit gondol, Lewison? — tette hozzá, vállain keresztül hátrapillantva titkárára, aki szintén vele volt.

Lewison, akinek szöke haja és világoskék szemei sikeresen leplezték szemita származását, vállat vont. Ez a mozdulat épúgy nem illet eltűnődő, komoly arcához, mint szöke haja és világoskék szeme szemita származásához.

— Mint ahogy ön is mondja, Mr. Meyerstein, a láda a régi Tulun-Nur munkák egyik értékes darabja, — kezdte mondani. — Talán a tizenhatodik századból vagy még régebbiből való. A Hágai Gyűjteményben lévő kure-i kincses-láda hasonlít hozzá, de ez a munka itt határozottan finomabb.

— Egyszóval, uraim, — felelte Nayland Smith, felkelve karszékből, hogy ideges sétájához kezdjen a szobában — egyszóval hajlandók lennének ajánlatot tenni a ládát illetően?

Szemüvege mögött hunyorgó szemekkel Meyerstein lassan felegyenesedett, a kövér emberekre jellemző lassúsággal megfordult és megigazította orrán a csipetűt. Azután megköszönte a torkát.

— Még nem láttam a láda belsejét, Smith ur, — felelte.

Smith megállt és keményen nézett a híres régiség-szakértőre.

— Sajnos — felelte —, a kulcs elveszett.

— Ah! — kiáltott fel izgatottan Lewison, a titkár — ön téved, uram. Az ilyenfajta munkák és ládák mindig komplikált szerkezetekkel nyílnak és csak ritkán nyílnak olyan racionális szerkezetek révén, mint egy zár vagy egy kulcs. Például az imént emlegetett kure-i kincsesláda egy bonyolult eljárással nyílik, amely abból áll, hogy a dombormű egyes figuráit meg kell nyomni, másokat pedig elforgatni. Nagyon érdekes láda volt, — tette hozzá a titkár szórakozottan. — Igyekezett már felnyitni a ládát, Smith ur? — fordult ismét barátomhoz.

Nayland Smith komoran rázta meg a fejét.

— A sulya után itélve, — mondta Meyerstein, — hajlandó vagyok azt gondolni, hogy tartalma is nagyon érdekes lehet. Az ön engedélyével megpróbálom felnyitni.

Nayland Smith zavartan dörzsölgetve bal fülét, ott állott és rábámult a szakértőre. Azután megszólalt:

— Ezt most nem tartom fontosnak.

Meyerstein és titkára meglepetve néztek rá.

— Meggondolatlanság volna, — kiáltotta a szakértő — megbecslést kérni a ládára és tartalmát nem ismerni.

— Nem akarom eladni, — felelte Smith.

Meyerstein ismét megigazította csipetűjét.

— Üzletember vagyok, — mondotta — s az indítványom is üzlet. Száz guineát ajánlok fel a ládért készpénzben. Ha felnyitjuk, tartalmának tiz percentje is a mienk. De most kellene felnyitni a ládát, hogy addig se csináljon rossz üzletet száz guineával.

Smith rám tekintett és könnyedén elmosolyodott.

— Az ön módján felelek, Meyerstein ur, — mondotta. — Ha tényleg el akarom adni a ládát, ön lesz az első, akit felkeresek. Azzal, ami benne van, ugyanazt teszem. Egyelőre megelégszem, ha egy kötelezvényt ad az ígért árról. — Olyan mozdulattal emelte fel kezét, mint aki befejezte a tárgyalást. — Egyelőre nem kívánok tovább tárgyalni az eladásról, Mr. Meyerstein.

A kereskedő meghajolt. Vette a kalapját s távozni készült. Lewison feltárta előtte az ajtót és udvarisan félreállt.

— Jó reggelt, uraim, — mondta Meyerstein.

És mikor Lewison követni akarta őt, az ajtóban, kezével a kilincsen, megállott és visszafordult:

— Miután önök a ládát nem akarják felnyitni, szabad kérdezni, sejtik, hogy mi van benne?

— Nem, — felelte Smith — de a történetét ismerjük annyira, hogy ne nyissuk fel.

Lewison szkeptikusan mosolygott.

— Ön tudja, mit akar, — mondta. És eltávozott.

Mikor az ajtó becsukódott, Smith megtömté a pipáját és megszólalt:

— Látod, Petrie, ha valaha is fogytán van a pénzünk, itt van valami, — mondta, rámutatva a Tulun-Nur ládára — ami pótolhatja tárcánkat.

És gyerekesen elnevette magát. Mint máskor is, járkálása kezdett, tekintetét le sem véve a különös kincsről. Mi lehet benne?

Egy gyilkosság s annyi borzalmas jel után joggal gondolhattuk, hogy a rézláda valami nagyon értékes dolgot tartalmazhat. Legalább is a Sárga társaság számára. Tudtuk, hogy John Ki háza, ha nem is főhadiszállás, de mindenképpen találkozóhelye a rejtélyes szervezetnek, a Si-Fan-Manchunak, az az ördögi lény, aki halhatatlan inkarnációja volt a gonosznak.

Tekintetemet a ládára meresztve, eltűnődtem azon, hogy milyen különös, sötét titkot rejtget magában, hogy mennyi gyilkosság és mennyi még ennél is nagyobb bűn tette rémesse történetét.

— Smith, — szóltam meg hirtelen — komolyan kísért a gondolat, hogy próbáljuk meg felnyitni a ládát. Ez megoldhatná a rejtélyt.

— Én másképp gondolom, szakítottam félbe komoran barátom. — Ugy tekintem ezt a ládát, mint valami zálogot, amelynek a révén — ki tudja? — egy napon talán megvásárolhatjuk az életünket az ellenségtől. Az a hitem, mondhatnám babonám, hogy még a mi csodálatos jóserencsénk sem menthet már többet meg bennünket, ha titkát egyszer felfedtük.

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG

TARTOTT IRÁNYZAT
A GABONATÖZSDÉN.

Határidőüzlet:

Buza: október 8.00, zárlat 7.96, március 8.0, 23, 24, 27, 30, 36, 33, 26, 31, 25, 23, zárlat 8.23—24, május 8.33, 36, 30, 52, 40, 43, 45, 37, zárlat 8.37—38.
Rozs: október 4.45, március 5.30, 21, 20, zárlat 5.17—20.

Tengeri: május 8.17, 15, 19, 20, 22, 17, zárlat 8.17—18.

Készárúüzlet:

Buza: tiszai 77 kg. 7.85—8.05, 78 kg. 7.95—8.15, 79 kg. 8.05—8.25, 80 kg. 8.15—8.35, ftiszai 77 kg. 7.65—7.75, 78 kg. 7.75—7.85, 79 kg. 7.85—7.95, 80 kg. 7.95—8.10.
Rozs: pesti. 4.20—4.30, egyéb rozs

4.20—4.30, tak. árpa I. 6.60—6.70, tak. árpa II. 6.40—6.55, zab I. 7.10—7.20, zab II. 6.95—7.05, tiszai tengeri 8.10—8.15, egyéb tengeri 8.10—8.15, korpá 5.10—5.20.

A készárúvásáron buza 5—10 fillérrel drágább, rozs és zab nem változott, tengeri 5 fillérrel olcsóbb.

HIVATALOS
VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 18.65—19.05, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 395.00—405.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.26, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 78.50—80.50.

Az értéktőzsdén 1 kg. szinany ára 5115—5140 pengő.

ORSZAGOS VASAROK

Oktober 28. Szombat: Battonya, Igal, Kaposvár, Mindszent, Szekszárd, (havi), Vasszentmihály.

Oktober 29. Vasárnap: Battonya, Cegléd, Felsődabas, Ujkécske.

Oktober 30. Hétfő: Acsa, Acs, Adánd Baracska, Devecser, Dunaföldvár, Emőd, Esztergom, Gödre, Gyékényes, Isztimér, Kadarkut, Kéthely, Kisköre, Kisvárd, Kunbaja, Lovasberény, Nagycsikány, Pásztó, Putnok, Rohmány, Sárvár, Szilasbáls, Szolnok, Vepelét, Vése, Zalaegerszeg.

Oktober 31. Kedd: Balatonlelle, Balvány, Csesztreg, Devecser, Dunaföldvár, Jánosház (havi), Soltvadkert, Villány, Zalaapáti.

November 1. Szerda: Vésztő.

November 2. Csütörtök: Balatonfő-

kajár, Celldömölk (havi), Encs, Gyöngyös, Kaposvár, Kiskomárom (havi), Mezőkovácsháza, Mélykut, Ónod, Szabadszentkirály, Szerencs, Tiszafüred (havi).

November 3. Péntek: Aszód (sertés), Buj, Gyöngyös (havi), Mezőtúr.

Háztartási alkalmazottat?

keres?

A leggyorsabban a Független

Ujság apróhirdetése útján találja meg.

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HETKÖZNAP 50 FILLÉR, VASARNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vasárnap betöltendő szöveg, duplán számíthat. — Hirdetésre más tarifa. — Felvilágosításul kézzel írt szöveg. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvevő a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József ut 49. sz. • Telefon: 32-12.

Házasság

Komoly házasságokat diszkrétan közvetít Hegedűsné Fogad délután Piac 70. földszinten II. ajtó. 2518

35 éves, önálló iparos, magyar nemes, előkelő iparos csinos 20—25 éves gazdálányt feleségül venne. Hozomány megkiváncsolt, fényképet visszaküldöm. Választ „Alkoholellenes” jellegűre a kiadóra kérek. 3733

Betöltendő állás

Gyakorlott himnuszok jelentkeznek: Piac u. 59., II. e. II. lépcső. A-1

Intellig. Deutsches Fräulein sucht Nachmittagsstelle. Cim: Fülöp, Péterfia ucca 42. A-1

Bejárónő keresek 6—10-ig azonnalra. Magoss György-tér 11. A-1

Magános házaspárt házmesternek felvesszék. Jelentkezés csütörtökön 10—12 óra között. Vilmos császár körút 26. 3781

Bejáróanyát, szüléimél lakót felvesszék. Kossuth u. 3. sz., II. emelet, keresztépület. 3777

Állást keresők

Bécsi világherkedelmi főiskolát végzett fiatalember angol, német s francia levelezést vállal s nyelvértéket ad. Cim a kiadóban. 346

Ingatlan

Nap ucca 23. és Szent Anna ucca 64. számú házak eladó. 3650

Üzlet

Üzlethelyiség (jelenleg italtermék) Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó november 1-re. Értekezni az udvari lakásban. A-10

Tíznapalotában Dégenfeldtéri fronton olcsó üzemeltetési kiadó. Értekezni házgondnoknál délután 4—5-ig. 3537

Kiadó lakás

Különbejárati butorozott szoba azonnali kiadó, esetleg ellátással Rákóczi 35. 2472

Előkelő urnak pazarul berendezett diszkrét lakrész földszinten kiadó. Piac 70. Hegedűsné. 2519

Kiadó azonnali egy szoba Piac ucca 66. vendéglő. 3587

Butorozott szoba kiadó. Esetleg ellátással. Kossuth u. 51. sz. 369

Olcsó havibéres szobák az Arany Bikában központi fűtéssel, világítással, folyóvízzel ötven pengőért. 2501

Butorozott szoba, uccai, különbejárati, fűdősobával kiadó Pavillon-laktanya közelében, tiszt uraknak alkalmas. Ugyanott Schunda-cimbalom eladó. Vigkedvű Mihály u. 10. 3280

Bánffy ucca 14. sz. kettő parkettes szoba, verandás, fűdősobás, előszobás, konyha, éléskamrás lakás összes mellékhelyiségekkel elköltözés miatt 30 P-ért november 1-re kiadó. 3760

Piac 44. alatt november 1-re a dr. Richter-féle rendelő, egy nagy műhely és egy 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel. 3646

Kétszobás garzonlakás fűdősobával kiadó, rendelőnek is alkalmas. Rákóczi 4. 3780

Kiadó a keresztépületben 2 szoba, fűdősobás lakás. József kir. herceg u. 33. sz. 3728

Üres konyha egy-két személyre 6 pengőért kiadó. Cim a kiadóban. 3776

Eladás

Két szép Philodendron és egy Phlox-pálma olcsón eladó. Külső vásártér 19/a. I. Dobos. 367

Uj kelim abrosz, 125×140, olcsón eladó. Simonffy u. 15., udvari lakásban. 351

Perzsa szőnyegek, női bunda különféle butorok elköltözés miatt olcsón eladók. Cim a kiadóban. 2517

Olcsó könyvvásár. Szencziócsán olcsó könyvkiadókatainkat tekintve meg Aczél antiquarium, Széchenyi u. 2. 328

Vaskályha, chamottal bélelt, kitűnő állapotban jutányosan eladó. Hunyadi 24., emeleten. 2521

Egy gramofon és szobaklozett eladó. Vargakert, Herceg u. 6. 366

Motorkerékpár oldalkocsis, kifogástalan, eladó. Deák Ferenc u. 6., emelet. 2522

Vodonatuj barna 37-es női divatos félcipő jutányosan eladó. Cim a kiadóban. 357

8 drb. álló szalonarnitúra, fehér háló, szalonbörgarnitúra, antik asztalok, ebédlőszekrény, szekrények, szőnyegek olcsón eladó Csapó 6. 368

Kályhák, tüzhelyek, köröcsövek, fűtőtestek, diákágyak, szénkupák, faladák Nagy vasútleben, Csapó forduló. 3507

MAKULATURA kisebb-nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Nyomda, Piac u. 49. S

Ebédli kredenc nagyon olcsón eladó. Diófa u. 13. 308

Tajtékpipe ébenfa szárral, ellenfántcsont és borostyán szópókával, történelmi becsű, olcsón eladó. Cim a kiadóban. S

Must szűret alkalommal azonnali eladó. Andrássy ut 4. 3779

Eladó jó állapotban levő asztalszék és istállótrágya nagy mennyiségben. Nagy Endre Bözörményi ut 81. 356

Nem hangzatos reklám, hanem létező valóság, hogy legolcsóbban szállít I. rendű özdí, királdi és más hazai szemet, bányakosz és brikett, továbbá I. rendű száraz búkk, cser-, tölgy-, gyertyán-, akác- és vargafat hasábjában és aprítva Erdélyi Tüzifa- és Szénkereskedés, Debrecen, Bözörményi ut 3. sz. Telefon 32-31. 3501

Ha bor, hát legyen fajbor! Leszállított olcsó árak! Ceglédi Bortermélek Szövetkezte kerakata Varga ucca 10. 3644

Egy jókarban lévő hegedű tokkal azonnali eladó. Cim a kiadóban. 3778

Eladó ribizke- és köszmetebokrok és magastörzsű köszmetebokrok is. Alanyok, földieper palánták igen szép, nagy fajta. Hüvelyes ucca 5. 3762

Vétel

Cserépkályha, használt megvételre kerestetik. Paneth, Piac u. 9. 2520

Keresünk megvételre lexikonokat, sorozatos vagy egyes munkákat vagy egész könyvtárat. Aczél antikvárium, Széchenyi u. 2. 365

Tejet keresek állandó hordásra, kifutó fiú felvétetik. Debreceni, Vigkedvű 25. 367

Jó állapotban levő konyhakredencet megvételre keresek. Cim a kiadóban. 363

Rókat élve a debreceni tüzezlaktanyában veszünk. 3564

Oktatás

Naményi gyors- és gépiró iskolában a beiratás s a tanítás megkezdődött. Felmentek gyors kiképzése. Helyesirásttanítás, szépirásttanítás. Olcsó tandíj. Allamérvényes bizonyítvány. Batthyány u. 9. sz. 1798

Fejes nyelviskola, Kálvin-tér 13. Olvassa plakátainkat. Külföldi diplomás tanterők. 3587

Különféle

Költöztetések legjutányosabban eszközöl — Csengeri szállító, Simonffy 30. Telefon 3221—1918. 2502

WEISZ fest, tisztít, 1 öltöny tisztítása 4.— P. Gyászeseten 12 óra alatt fest. 357

Husfűtölés olcsón, kifogástalanul. Teleki ucca 88. alatt Bébernél. 350

Száraz raktárnak alkalmas pincehelyiség kiadó. Széchenyi u. 12. sz., uccai lakás. 305

Tükrök, üvegek csiszolása, foncsorozások, üvegezésék Sipkovitsnál. Nagyvárad u. 15. Telefon 23-56. 3331k

Autóját, traktorját, motorkerékpárját javíttassa Postariknál, Nyil ucca 15. 3701

Király kávé mégis a legjobbak! Aromás, zamatos kávé Király üzletében a vevő előtt pörkölt. Degenfeld tér 11. sz. 3609

Vidéki tisztviselő — színházba járó tisztviselő családnál fizető vendég lenne. Szives megkeresést a kiadóhivatalba kér. 3608

Wachánál tisztított gallér 7 fillér tükrökkel. Simonffy 55. 3772

Elveszett egy bajtársi sapka. Megtaláló adja le esetleges jutalom ellenében a Debreceni Ujság szerkesztőségébe. A

Elveszett kulcsok, Szombaton vagy vasárnap három kulcs karikán elveszett, Megtaláló jutalmat kap, ha leadja a kiadóhivatalban. 3774

A kiadásért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat. Nyomatott Nagy Károly és Társai kőrforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám alatt.